

แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ประเภทอุบัติเหตุ เพลิงไหม้ โจรกรรม

➤ อุบัติเหตุ

๑. ข้อเท็จจริงทั่วไป : วันเวลาเกิดเหตุ ชื่อ ยี่ห้อ และเลขทะเบียนรถ ชื่อผู้ขับ และฐานะตำแหน่ง . ชื่อเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมดูแลรถ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ รายการและมูลค่าของทรัพย์สินที่เสียหาย (ก่อนและหลังหักค่าเสื่อมราคา) มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่

๒. ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ : ตรวจวัตถุพยาน เช่น คันชก คันส่ง เครื่องยนต์ ฯลฯ ร่องรอยล้อและเบรก ขอบภาพถ่ายสี่ประกอบด้วย (ถ้ามี) อัตราวิ่งของรถขณะเกิดเหตุและก่อนหน้านั้น ตลอดจนพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องอื่น สภาพของทางหรือพื้นถนน สาเหตุภายนอกที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น คนวิ่งตัดหน้า สัตว์วิ่งตัดหน้า ฯลฯ ระยะห่างระหว่างรถคันหน้าและรถคันหลัง (ในกรณีเกิดเหตุรถชนท้ายกัน) และพฤติการณ์อื่น ๆ

๓. สภาพของรถก่อนใช้ : มีการตรวจสภาพก่อนนำออกใช้หรือไม่ สภาพของรถก่อนเกิดเหตุเป็นอย่างไร เช่น เบรก ยาง และประวัติการบำรุงรักษา

๔. สภาพความเสียหายของรถหลังเกิดอุบัติเหตุ : ตรวจสอบสภาพความเสียหายของรถเปรียบเทียบกับอัตราวิ่งของรถ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ขอบภาพถ่ายประกอบ (ถ้ามี) กรณีมีรถคู่กรณีต้องตรวจสอบสภาพความเสียหายของทั้งสองฝ่าย

๕. สภาพพื้นถนนและทางเป็นอย่างไร เช่น สภาพความกว้างของถนนและไหล่ถนน และใช้วิ่งรถได้กี่ช่องทาง ขอบภาพถ่ายสี่ประกอบ (ถ้ามี)

๖. เมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วมีการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนหรือไม่ ถ้าไม่มีการแจ้งความขอทราบเพราะเหตุใดจึงไม่แจ้งความ

๗. ถ้ามีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต มีการร้องทุกข์และสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือไม่ พร้อมความเห็นของพนักงานอัยการ (ถ้ามี)

๘. ระเบียบ ข้อบังคับ ในการใช้รถ มีอย่างไร

๙. นำรถไปใช้ในราชการหรือไม่ ถ้าไปใช้ในราชการ ขอหลักฐานแสดงการขอใช้รถที่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

๑๐. ผู้ขับขี่มีใบอนุญาตขับขี่หรือไม่ หรือได้ขับรถมาแล้วนานเท่าใด

๑๑. สภาพแห่งจิตใจหรือสภาพแห่งร่างกายของผู้ขับเป็นอย่างไร

๑๒. รายงานผลการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่

๑๓. บุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้เสียหายฟ้องเรียกค่าเสียหายจากราชการหรือไม่ ผลคดีเป็นอย่างไร

๑๔. บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบ หรืออาจจะต้องรับผิดชอบ

๑๕. ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

คนร้ายโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย

๑. ข้อเท็จจริงทั่วไป : วันเวลาที่เกิดเหตุ เป็นทรัพย์สินชนิดใด ตั้งหรือเก็บรักษา ณ ที่ใด บริเวณที่ตั้งทรัพย์สิน หรือสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินนั้น มีทรัพย์สินอื่นที่ไม่ได้ถูกลักไปอยู่ด้วยหรือไม่ ถ้ามีอะไรบ้าง (แยกเป็นรายการ) รายการและมูลค่าของทรัพย์สินที่หายทั้งก่อน และหลังคำนวณค่าเสื่อมราคา

๒. อาคารและสถานที่เก็บทรัพย์สิน : ลักษณะของอาคาร ทางเข้า ทางออก ร่องรอยที่คนร้ายเข้าและออก มีรั้วรอบขอบชิดหรือไม่ อย่างไร แผนผังบริเวณอาคาร หรือสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินที่สูญหาย พฤติการณ์ที่คนร้ายเข้าไปในอาคารและทำการลักทรัพย์อย่างไร (ถ้าไม่มีหลักฐานแน่นอนก็ควรสันนิษฐาน) สถานที่เก็บทรัพย์สิน เป็นอะไร มีของอื่นที่ไม่หายเก็บรวมอยู่ในที่เก็บทรัพย์สินนั้นหรือไม่ กุญแจอาคาร กุญแจสถานที่เก็บทรัพย์สินเก็บรักษาไว้ที่ใด ผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบหรือเก็บรักษา และสูญหายหรือเสียหายไปในขณะเกิดเหตุหรือไม่

๓. ระเบียบ คำสั่งและมาตรการในการป้องกันรักษาทรัพย์สิน : ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวกับการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สิน กำหนดไว้อย่างไร มีการจัดเวรยามหรือไม่ ถ้ามี จัดไว้อย่างไร ใครมีหน้าที่อยู่เวรยามและตรวจเวรในระหว่างทรัพย์สินหาย หรือสันนิษฐานว่าเป็นผู้มีหน้าที่เวรยามในระหว่างทรัพย์สินหาย ให้ระบุชื่อ ตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของเวรยามเหล่านั้น เจ้าหน้าที่เวรยาม และผู้ตรวจเวร ได้ปฏิบัติอย่างไร หรือละเลยต่อ หน้าที่อย่างไร นอกจากเวรยามแล้ว ยังมีมาตรการอื่นที่ใช้สำหรับป้องกันอันตรายของทรัพย์สินด้วยหรือไม่ บันทึกการตรวจเวรยามในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ

๔. บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบ หรืออาจจะต้องรับผิดชอบ

๕. ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้

๑. ข้อเท็จจริงทั่วไป : วัน เวลาที่เกิดเพลิงไหม้ ตัวอาคารที่เกิดเพลิงไหม้ และลักษณะของอาคาร มูลค่าและรายการทรัพย์สินที่ถูกเพลิงไหม้

๒. การตรวจสอบสาเหตุ : วัตถุประสงค์และร่องรอยที่เหลือจากเพลิงไหม้ (ถ้าเป็นเพลิงไหม้จากที่อื่นที่เห็นชัดแจ้งแล้ว ลูกกลมมาอาจจะไม่ต้องสอบปัญหานี้ก็ได้) ประจักษ์พยานที่เห็นเหตุการณ์ เพลิงไหม้ก่อนจะมีลักษณะรุนแรง (ถ้ามี) ที่ชี้แจงว่าต้นเพลิงอยู่ตำแหน่งใด

๓. มาตรการในการป้องกันเพลิง : มีการจัดเจ้าหน้าที่เวรรักษาการ และดูแลสถานที่หรือไม่ อย่างไร ระเบียบหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดเจ้าหน้าที่รักษาการดังกล่าว ใครเป็นผู้วางระเบียบหรือออกคำสั่ง ได้มีการปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการอย่างไร หรือไม่ ในระหว่างเวลาเกิดเพลิงไหม้

๔. บุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่เข้าทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ หรืออยู่อาศัยในอาคารหลังนั้น

๕. การร้องทุกข์ และการสอบสวนของพนักงานสอบสวน และ

ความเห็นของเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน ตลอดจนความเห็นของพนักงานสอบสวน

๖. ข้อสันนิษฐาน หรือข้อพิสูจน์สาเหตุที่เกิดเพลิงไหม้ เช่น ไฟฟ้าลัดวงจร ลอบวางเพลิง เหตุุนอกเหนือการควบคุม ฯลฯ

๗. บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบ หรืออาจจะต้องรับผิดชอบ

๘. ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ประเภททุจริตและการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงิน

การกระทำผิดด้านการเงินที่พบบ่อย :

➤ **ด้านรายรับ :** รับเงินแล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงิน แสดงตนว่ามีหน้าที่รับเงินรายได้แล้ว ยักยอกเงินไปใช้ส่วนตัว ออกไปรับเงินนอกสถานที่แล้วยักยอกเงินไปใช้ ใช้สำเนาใบเสร็จรับเงินปลอมในการรับเงิน โดยพิมพ์ปลอมขึ้นเองทั้งฉบับ ใช้ใบเสร็จจริงของปีงบประมาณเก่าที่เก็บไว้ไม่ส่งคืน ใช้ใบเสร็จที่จัดซื้อจริงแต่ยักยอกบางส่วนไว้ไม่ลงทะเบียนคุมทั้งหมด แก้ไขจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงินให้มีจำนวนเงินต่ำกว่าจำนวน

➤ **ด้านรายจ่าย :** จัดทำคำขอเบิกเงิน หลักฐานการเบิกจ่าย และเช็ค โดยไม่มีหนี้ที่ต้องจ่ายจริง ลงนามสั่งจ่ายเช็คเกินกว่าจำนวนที่ต้องจ่ายจริง แก้ไขปลอมแปลงลายมือชื่อผู้สั่งจ่าย จัดทำหลักฐานการเบิกจ่ายเท็จ เช่น หลักฐานการจ้างลูกจ้างชั่วคราวโดยมิได้มีการจ้างจริง หรือหลักฐานการจัดฝึกอบรมโดยมิได้มีการฝึกอบรมจริงเบิกจ่ายเงินแล้วไม่นำเงินไปจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมันทุจริตในระบบ GFMS เช่น สร้างหลักฐานประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง (PO) เป็นเท็จหรือทำรายงานถูกต้องครบถ้วนแต่ไม่โอนเงินเข้าบัญชีผู้มีสิทธิ กลับโอนเงินเข้าบัญชีตนเอง แล้วนำเงินที่เบิกรายการใหม่หมุนเวียนขอใช้รายการเดิมที่ทุจริต

➤ **ด้านการเก็บรักษาเงิน :** ไม่จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน คณะกรรมการเก็บรักษาเงินไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ เช่น ไม่ลงนามในรายงานเงินคงเหลือประจำวัน ไม่ได้ตรวจสอบตัวเงินกับหลักฐานแทนตัวเงินให้ถูกต้องตรงกันหรือนำเงินเข้าเก็บในตู้เงิน

รายการในสำนวน กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเงิน

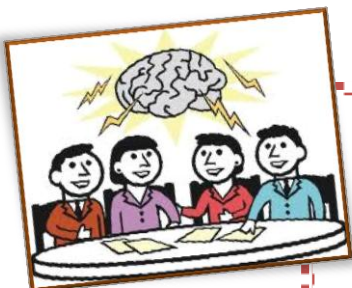

- กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
- สำเนารายงานความเห็นของ สตง. หรือเหตุที่ทำให้ทราบว่ามีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (ถ้ามี)
- ความเห็นหรือผลการดำเนินของ ปปช. ปปง. และผลการดำเนินคดีอาญา (ถ้ามี)
- จำนวนเงินที่ถือว่าทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย
- บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง
- ข้อมูลรายละเอียดอื่น

รายการในสำนวน กรณีทุจริตทางการเงิน

- * วัน เวลาที่เกิดการทุจริต
- * ชื่อ ตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของผู้กระทำทุจริตในการปฏิบัติราชการโดยปกติ
- * การกระทำและพฤติการณ์ในทางกระทำทุจริต
- * ชื่อ ตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้บังคับบัญชาตามสายงาน
- * รายละเอียดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
- * กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับงานในหน้าที่นั้น ๆ หรือที่ได้รับมอบหมายมีอย่างไร
- * หลักและวิธีปฏิบัติโดยปกติของงานหรือกิจการนั้นเป็นอย่างไร
- * หลักฐานและเอกสารที่ผู้ทุจริตได้กระทำหรือละเว้นไม่กระทำ
- * รายการและจำนวนเงินที่ทุจริตหรือขาดหายไป
- * เอกสารแจ้งความร้องทุกข์ สำเนาสำนวนการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ และความเห็น (ถ้ามี) ตลอดจนการฟ้องคดี
- * กรณีมีการระบุว่า ลายมือชื่อปลอม ได้มีการส่งหลักฐานให้ผู้ชำนาญของกองพิสูจน์หลักฐาน ตรวจสอบหรือไม่ ถ้ามีขอรายงานผลการพิสูจน์ดังกล่าว
- * การเรียกร้องหรือฟ้องคดีกับธนาคารผู้จ่ายเงิน (ถ้ามี)
- * ในกรณีเป็นเรื่องเกี่ยวกับเช็ค ขอสำเนาเช็ค สำเนาใบเสร็จรับเงิน เอกสารประกอบการส่งจ่าย ผู้มีอำนาจส่งจ่าย หลักฐานการได้รับชำระหนี้ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- * พฤติการณ์และกรณีแวดล้อมอื่น เช่น ผู้ทุจริตชอบเล่นการพนัน ฯลฯ
- * สำเนารายงานความเห็นของ สตง. หรือเหตุที่ทำให้ทราบว่ามีกรณีทุจริต (ถ้ามี)
- * ความเห็นและผลการดำเนินการของ ปปช. ปปง. และผลการดำเนินคดีอาญา
- * กรณีมีการกระทำทุจริตเกิดขึ้นหลายกรณี ให้แยกการสอบสวนเป็นรายการ

ความเห็นเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย

- **เกริ่นนำ** : มูลกรณี (สตง./หน่วยงาน ตรวจสอบ) ค่าเสียหาย (โดยตรง/คงเหลือ) แบ่งความเสียหายออกเป็นหลายกรณี
- **วินิจฉัย** : ชื่อ/สกุล ตำแหน่ง หน้าที่ (คำสั่ง/มอบหมาย) พฤติการณ์กระทำผิด (ข้อเท็จจริง/กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง) จงใจ/ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง/ประมาทเลินเล่อ สัดส่วนความรับผิดชอบ (ว.๖๖/แนวคำวินิจฉัย กก.แพ่ง) จำนวนค่าสินไหมทดแทน ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔
- **สรุปท้าย** : การคืนเงินให้เจ้าหน้าที่เมื่อได้รับชดใช้จากผู้ทุจริต (อนึ่งฯ) เรียกมาให้ถ้อยคำก่อนออกคำสั่ง ตั้งข้อสังเกต เช่น ให้ใช้สิทธิเรียกร้องธนาคาร/คู่สัญญา

แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ประเภทการไม่ปฏิบัติตามระเบียบอื่นๆ

ประเด็นสำคัญที่เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบ

วันเวลาที่เกิดเหตุ ชื่อ ตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้บังคับบัญชาตามสายงาน การกระทำ และพฤติการณ์ในการกระทำของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งผู้บังคับบัญชาว่าตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องและหรือทางปฏิบัติที่ถูกต้องควรเป็นอย่างไร กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับงานในหน้าที่นั้นๆ หรืองานที่ได้รับมอบหมายมีอย่างไร หลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เอกสารแจ้งความร้องทุกข์ สำเนาสำนวนการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ และความเห็น (ถ้ามี) คำฟ้องและคำพิพากษาของศาล บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และข้อมูลรายละเอียดอื่นๆ

เอกสารที่จำเป็นในการพิจารณา

กรณีความเสียหายเกิดจากไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด :

คำสั่งปรับนายประกัน / คำพิพากษาที่ให้ลูกหนี้ชดใช้เงิน คำสั่งกำหนดอำนาจหน้าที่ในการบังคับคดี และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ แผนผังสายการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในราชกิจจานุเบกษา หลักฐานของกรมบังคับคดีว่าหากหน่วยงานยื่นคำขอรับชำระหนี้ทัน จะได้รับส่วนแบ่งเท่าใด คำสั่งปลดหรือยกเลิกการล้มละลายในราชกิจจานุเบกษา และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรณีความเสียหายเกิดจากไม่ยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด : สัญญาชดใช้ทุน สัญญารับสภาพหนี้ สัญญาจ้างต่าง ๆ หนังสือบอกเลิกสัญญา หนังสือแจ้งให้ผู้ผิดสัญญาชดใช้ค่าเสียหาย หนังสือให้ออกจากราชการ อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ แผนผังสายการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่คำสั่งศาลว่าไม่รับฟ้อง หรือความเห็นสำนักงานอัยการสูงสุดว่าไม่สามารถดำเนินคดีได้เพราะคดีขาดอายุความแล้ว และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรณีหน่วยงานชดใช้เงินตามคำพิพากษาให้บุคคลภายนอกเพราะออกโฉนดที่ดิน ไม่ชอบ : คำพิพากษาให้หน่วยงานชดใช้เงินให้บุคคลภายนอกคำพิพากษาอื่น ๆ เช่น บุคคลภายนอกฟ้องเจ้าของที่ดินเดิม โฉนด คำขอรังวัด รายงานการรังวัด รูปแผนที่ สัญญาซื้อขายที่ดิน สัญญาจ้างนองที่ดิน คำสั่งเพิกถอนนิติกรรมและเพิกถอนโฉนดที่ดิน ใบเสร็จรับเงิน การจ่ายเงินตามคำพิพากษา เพื่อดูว่าอายุความไล่เบียด ๑ ปี เริ่มนับตั้งแต่วันที่ คำสั่งกำหนดอำนาจหน้าที่ในการบังคับคดี และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ แผนผังสายการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และภาพถ่ายที่ดิน หรือตำแหน่งที่ดิน (อาจค้นหาจาก Google Map ดูเบื้องต้น)

กรณีความเสียหายเกิดจากการรักษาพยาบาล : บันทึกประจำวันของแพทย์ (บันทึกการกำหนัด) หรือ Progress Note : บ่งบอกถึงการรักษาประจำวันของแพทย์ว่ามีกาตรวจรักษาอย่างไร ตารางการสั่งจ่ายยา ลายเซ็นแพทย์ที่สั่งจ่ายยา บันทึกรายงานของพยาบาล หรือ Nurse Note : อาการคนไข้ในแต่ละวัน มีการให้ยาคนไข้อย่างไร แพทย์เจ้าของไข้/แพทย์เวรมาตรวจคนไข้ และหลักฐานอื่น ๆ เช่น ตารางการเข้าเวรทำงานของแพทย์และพยาบาล ทั้งในเวลางานและนอกเวลางาน ความเห็นของแพทย์สภา เกี่ยวกับวิธีการรักษาที่ถูกต้องในแต่ละเคสว่าการรักษาของแพทย์เป็นไปตามหลักวิชาชีพหรือไม่ คำนิยามเฉพาะของโรคนั้นๆ ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง คำพิพากษาศาลยุติธรรม/ศาลปกครอง ใบเสร็จรับเงินการจ่ายเงินตามคำพิพากษา เพื่อดูว่าอายุความไล่เบี่ย ๑ ปี เริ่มนับตั้งแต่เมื่อไหร่

กรณีนักโทษเสียชีวิตในเรือนจำ : แผนผังเรือนจำ แสดงตำแหน่งที่เกิดเหตุ ระบุจุดพักเวรของเจ้าหน้าที่ ระบุระยะห่างระหว่างจุดพักเวรกับที่เกิดเหตุ ระเบียบวิธีการตรวจเวรของเจ้าหน้าที่ แผนภูมิแสดงระดับการบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ ใบเสร็จรับเงินการจ่ายเงินตามคำพิพากษา เพื่อดูว่าอายุความไล่เบี่ย ๑ ปี เริ่มนับตั้งแต่เมื่อไหร่ และ คำพิพากษาศาลยุติธรรม/ศาลปกครอง

กรณีนักโทษเสียชีวิตในห้องขัง : รายงานการตรวจศพ (ชันสูตรพลิกศพ) แผนผังการนั่งทำงานของเจ้าหน้าที่ภายในสถานีตำรวจ ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ ภาพถ่ายอาวุธที่ใช้ในการกระทำผิด รายงานการตรวจเวรในวันที่เกิดเหตุ ตารางการเข้าเวรของเจ้าหน้าที่ รวมถึงหัวหน้าผู้รับผิดชอบ ในวันที่เกิดเหตุ คำพิพากษาศาลยุติธรรม/ศาลปกครอง ใบเสร็จรับเงินการจ่ายเงินตามคำพิพากษา เพื่อดูว่าอายุความไล่เบี่ย ๑ ปี เริ่มนับตั้งแต่เมื่อไหร่

การจ่ายเงินตามคำพิพากษา แบ่งเป็นหนี้ละเมิด และหนี้ตามสัญญา ซึ่งศาลจะพิพากษาศาลให้จ่าย ต้นเงิน ดอกเบี่ย ค่าฤชาธรรมเนียม โดยหน่วยงานจะไล่เบี่ยจากเจ้าหน้าที่ได้ในส่วนของต้นเงินจากหนี้ละเมิด และดอกเบี่ยตามกฎหมายที่เกิดขึ้นจนถึงวันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา (ดอกเบี่ยในชั้นศาลสูงเป็นค่าเสียหายที่เพิ่มขึ้นจากการที่หน่วยงานต่อสู้ดำเนินคดี ในชั้นศาลสูง จึงไม่ต้องไล่เบี่ยเอาจากเจ้าหน้าที่)

ความเห็นเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย

- **ข้อเท็จจริง** เช่น ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ... (หน่วยงาน) ได้ออกโฉนดที่ดิน ต่อมาเมื่อวันที่ ... เจ้าของที่ดินได้กู้เงินและจำนองที่ดินกับธนาคาร...
- **วินิจฉัยความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่** เช่น นาย ... (ตำแหน่ง) มีหน้าที่ ... ได้กระทำ... ซึ่งไม่เป็นที่ไปตาม (ระเบียบ) จึงมีผลทำให้โฉนดที่ดินไม่ชอบด้วยกฎหมาย และอธิบดีมีคำสั่งเพิกถอน เป็นเหตุให้ (บุคคลภายนอก) ได้รับความเสียหาย และ (หน่วยงาน) ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ (บุคคลภายนอก) พฤติการณ์ถือได้ว่า (เจ้าหน้าที่) กระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการ ตามนัยมาตรา ๘ แห่ง พรบ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔
- **ข้อสังเกต (ถ้ามี)** เช่น ให้ออกโอกาสเจ้าหน้าที่ชี้แจงเพิ่มเติมก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

